

Vergaderjaar 2023–2024

33 626

Oprichting Stichting Voorbereiding Pallas-reactor

G

VERSLAG VAN EEN SCHRIFTELIJK OVERLEG

Vastgesteld 9 november 2023

De vaste commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport¹ heeft kennisgenomen van de brief van 19 september 2023, waarmee beide Kamers, conform de in artikel 4.7 van de Comptabiliteitswet 2016 opgenomen voorhangprocedure, in kennis worden gesteld van het voornemen tot oprichting van de privaatrechtelijke rechtspersoon NewCo in het kader van het PALLAS-project² en van de bij brief van 2 oktober 2023 aangeboden conceptstatuten³.

Naar aanleiding hiervan is op 13 oktober 2023 een brief gestuurd aan de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.

De Minister heeft op 8 november 2023 gereageerd.

De commissie brengt bijgaand verslag uit van het gevoerde schriftelijk overleg.

De griffier van de vaste commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
De Boer

¹ Samenstelling:

Van Wijk (BBB), Van Knapen (BBB), Janssen-van Helvoort (GroenLinks-PvdA), Van Gurp (GroenLinks-PvdA) (*ondervoorzitter*), Fiers (GroenLinks-PvdA), Roovers (GroenLinks-PvdA), Thijssen (GroenLinks-PvdA), Kaljouw (VVD), Klip-Martin (VVD), Prins (CDA) (*voorzitter*), Bakker-Klein (CDA), Moonen (D66), Van Meenen (D66), Bezaan (PVV), Koffeman (PvdD), Baumgarten (JA21), Kox (SP), Talsma (CU), Van den Oetelaar (FVD), Van Dijk (SGP), Perin-Gopie (Volt), Van Rooijen (50PLUS), Van der Goot (OPNL)

² *Kamerstukken I/II 2023/24, 33 626, E/21.*

³ *Kamerstukken I 2023/24, 33 626,F.*

BRIEF VAN DE VOORZITTER VAN DE VASTE COMMISSIE VOOR VOLKSGEZONDHEID, WELZIJN EN SPORT

Aan de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Den Haag, 13 oktober 2023

De vaste commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) heeft met belangstelling kennisgenomen van de brief van 19 september 2023, waarmee beide Kamers, conform de in artikel 4.7 van de Comptabiliteitswet 2016 opgenomen voorhangprocedure, in kennis worden gesteld van het voornemen tot oprichting van de privaatrechtelijke rechtspersoon NewCo in het kader van het PALLAS-project⁴ en van de bij brief van 2 oktober 2023 aangeboden conceptstatuten⁵.

De leden van de fractie van de **PvdD** hebben naar aanleiding hiervan nog de volgende vragen. In de als bijlage bij de brief van 19 september jl. bijgevoegde brief van 6 juni 2023 over de oprichting van de rechtspersoon ten behoeve van de bouw en exploitatie van de PALLAS-reactor heeft de Algemene Rekenkamer een aantal punten benoemd waarbij aanpassing van de conceptstatuten nodig werd geacht. De leden van de fractie van de PvdD vragen of u per punt kunt aangeven of het advies van de Algemene Rekenkamer (volledig) is gevolgd. Als dat niet is gebeurd, vernemen zij ook graag op welke gronden van het advies is afgeweken.

De leden van de vaste commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport zien uw reactie met belangstelling tegemoet en ontvangen deze graag bij voorkeur voor 10 november 2023.

Voorzitter van de vaste commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
G. Prins

⁴ Kamerstukken I/II 2023/24, 33 626, E/21.

⁵ Kamerstukken I 2023/24, 33 626, F.

BRIEF VAN DE MINISTER VAN VOLKSGEZONDHEID, WELZIJN EN SPORT

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 8 november 2023

Met deze brief stuur ik u mijn reactie op het verzoek van de leden van de fractie van de PvdD naar aanleiding van de met de vaste commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) gedeelde brief van 19 september 2023 over het voornemen tot oprichting van de privaatrechtelijke rechtspersoon NewCo⁶, en de op 2 oktober 2023 aangeboden conceptstatuten van de nog op te richten deelneming⁷.

De Algemene Rekenkamer heeft in haar brief van 6 juni 2023⁸ drie mogelijke aanscherpingen benoemd voor de conceptstatuten van NewCo. Hieronder geef ik per punt een toelichting.

1) Aanwijzingsbevoegdheid algemene vergadering van aandeelhouders

De Algemene Rekenkamer heeft de overweging meegegeven om in de statuten een aanwijzingsbevoegdheid voor de aandeelhouder vast te leggen.

De aanwijzingsbevoegdheid geeft de aandeelhouder het recht om directe instructies te geven aan de Raad van Bestuur. Onder onze Nederlandse wetgeving heeft deze bevoegdheid echter beperkte kracht op de Raad van Bestuur van een publieke eenheid, aangezien deze het belang van alle stakeholders moet dienen. De aandeelhouder is slechts een van deze stakeholders. Zoals de statuten nu zijn ingericht heeft het Ministerie van VWS als aandeelhouder dezelfde rechten als elke andere aandeelhouder onder het Nederlandse civiele recht. Dit geeft de Staat als aandeelhouder voldoende rechten om de belangen van de Nederlandse staat veilig te stellen. Om deze reden heeft de Staat deze aanwijzingsbevoegdheid niet nodig en is er geen voornemen om dit alsnog op te nemen in de statuten. Dit is conform de Nota Deelnemingenbeleid rijksoverheid 2022.

2) Geen ambtenaren als bestuurder of commissaris

De Algemene Rekenkamer acht het onwenselijk dat ambtenaren in het bestuur worden benoemd omdat deze enerzijds in het belang van de vennootschap moeten handelen en anderzijds hiërarchisch onder de Minister vallen. De Algemene Rekenkamer heeft als overweging mee gegeven om dit in de statuten aan te scherpen.

Ik ben het met de Algemene Rekenkamer eens dat het onwenselijk is om ambtenaren te benoemen in het bestuur, gezien de mogelijke belangenverstrengeling. Hierbij is gekozen om dit niet vast te leggen in de statuten, maar om de principes van de Nota Deelnemingenbeleid rijksoverheid 2022 te volgen. De Staat benoemt de leden van de Raad van Bestuur op voordracht van de Raad van Commissarissen. De Nota Deelnemingenbeleid stelt dat bij een belangenverstrengeling van een rol als lid van de Raad van Commissarissen met eerdere of huidige functies, de genomineerde niet wordt aangesteld. Deze afweging wordt bij elke benoeming gemaakt. Wegens de kans op belangenverstrengeling worden ambtenaren

⁶ Kamerstuk 33 626, nr. 21.

⁷ Kamerstuk 33 626, nr. 22.

⁸ Bijlage bij Kamerstuk 33 626, nr. 21.

in principe niet aangesteld als lid van de Raad van Commissarissen of als lid van de Raad van Bestuur.

3) Eisen aan verslaglegging

De Algemene Rekenkamer heeft meegegeven om de elementen van een eenduidige en scherpe omschrijving van de maatschappelijke belangen, beleidsdoelen en financiële doelen terug te laten komen in de doelomschrijving van de organisatie en jaarlijkse verantwoording. Dit sluit aan bij de opmerking van de Algemene Rekenkamer onder paragraaf 1.1 «verduidelijking publiek belang, beleidsdoelen en keuze voor aandeelhouderschap». Ik heb de suggesties van de Algemene Rekenkamer verwerkt in mijn brief van 19 september 2023 en het bleek niet nodig om de statutaire doelomschrijving verder aan te scherpen. Ten aanzien van de jaarlijkse verantwoording wordt met de deelneming afgesproken dat zij rapporteren over de maatschappelijke belangen en beleidsdoelen zoals vastgelegd in de met de Staat afgesproken strategie.

De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
E.J. Kuipers